

**Gemeente
Voorschoten**

Kadernota 2019

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Begrotingsuitgangspunten	4
1.1 Uitgangspunten voor de ramingen	4
1.2 Specifieke onderwerpen die voor de ramingen van belang zijn.	5
1.2.1 Taakstellingen 5	
1.2.2 Sociaal Domein 5	
2 Begroting 2019 en het meerjarenperspectief.....	6
TOELICHTING MEERJARENPECTIEF.....	7
2.1 Doorwerking Voorjaarsnota 2018	7
2.2 Algemene uitkering, Maart- en Meicirculaire	7
2.2.1 Maartcirculaire 7	
2.2.2 Meicirculaire 9	
2.3 Autonome ontwikkelingen	9
2.3.1 Ontwikkelingen Gemeenschappelijke Regelingen Voorschoten 9	
2.3.2 Koepelvrijstelling 9	
2.3.3 Sportvrijstelling 10	
2.3.4 Wettelijke wijzigingen kinderopvang. 11	
3 Overige ontwikkelingen Kadernota.....	11
3.1 Programma 0 Bestuur	11
Financiële samenvatting 11	
3.2 Programma 1 Veiligheid	13
Financiële samenvatting 13	
3.3 Programma 2 Verkeer en vervoer	13
Financiële samenvatting 13	
3.4 Programma 4 Onderwijs.....	14
Financiële samenvatting 14	
3.5 Programma 6 Sociaal domein.....	15
Financiële samenvatting 15	
3.6 Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	19
3.6.1 Financiële samenvatting 19	
4 Investerings.....	21
4.1 Investeringsaanvragen 2019 en verder.....	21
4.2 Nut, urgentie en uitvoeringsniveau.....	23

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2019-2022 aan. De Kadernota is een belangrijk beleidsstuk, het geeft de financiële kaders aan van de begroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2022. De Kadernota beschrijft de autonome en beleidsmatige ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de begroting.

Aangezien de formatie van het nieuwe college bij het schrijven van deze Kadernota nog niet was afgerond, betreft dit een nota zonder nieuw beleid.

Ook zijn de gevolgen van het IBP en die van de Maartcirculaire nog niet uitgekristalliseerd. Eén en ander betekent dat in deze Kadernota een aantal financiële risico's zit die nu nog niet zijn te kwantificeren. Het gevolg is dat de meer beleidsmatige keuzes verschuiven naar de opstelling van de programmabegroting 2019-2022. De Kadernota heeft hierdoor als richtinggevend financieel kader minder grote betekenis dan in andere jaren.

Aan het opstellen van deze Kadernota ligt een aantal keuzes ten grondslag. De belangrijkste leidraad hierbij is dat voorstellen in beginsel budgettair neutraal moeten zijn. Waar dat niet kan zijn alleen de voorstellen opgenomen die onontkoombaar zijn of het gevolg van autonome ontwikkelingen zoals wetswijzigingen.

Hoofdstuk 1 geeft de algemene uitgangspunten van de ramingen weer. Daarnaast staan in dit hoofdstuk enkele algemene thema's toegelicht, veelal landelijk, die invloed hebben op het begrotingsbeeld. In hoofdstuk 2 komt het meerjarenbeeld aan bod, voorzien van een toelichting op de afwijkingen. Hoofdstuk 3 tot geeft een specificatie van de afwijkingen per begrotingsprogramma. Tot slot is in hoofdstuk 4 het investeringsoverzicht opgenomen.

1 Begrotingsuitgangspunten

1.1 Uitgangspunten voor de ramingen

De basis voor de begroting 2019 vormen de begroting 2018 en de financiële gevolgen uit de Voorjaarsnota 2018 die doorwerken in het meerjarenbeeld. Daarnaast zijn enkele algemene uitgangspunten toegepast. Deze zijn opgenomen in tabel 1.

Wij houden voor de begroting 2019 voor als nog rekening met een nullijn voor de uitgaven van de salarissen daar er nog geen informatie is op de toekomstige ontwikkelingen. De huidige cao is oktober 2017 vastgesteld en loopt tot van 1-1-2017 tot 1-1-2019.

Voor compensatie van prijsstijgingen hanteren wij het verwachte indexcijfer van 2,3% wat is gebaseerd op de geharmoniseerde consumentenprijsindex van het CPB.

De ramingen voor de gemeenschappelijke regelingen zijn, voor zover beschikbaar, gebaseerd op de ingediende begrotingen voor 2019 en meerjarenramingen. De begrotingen passeren de raad in het kader van de zienswijze procedures. De begrotingen worden daarna vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Dit kan tot andere bedragen leiden. De baten uit deelnemingen ramen we behoudend, op basis van inzichten uit het verleden.

De belastingen, leges en rechten worden in de begroting 2019 verhoogd met het door het CPB verwachte geharmoniseerde consumentenprijsindex cijfer van 2,3%. Met deze verhoging volgen we de algemene prijsontwikkeling. Dit is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden om structurele onevenwichtigheid te voorkomen. In deze Kadernota is nog geen rekening gehouden met loon- en prijsaanpassingen, deze nemen we budgettair neutraal mee in de begroting 2019-2022.

Tabel 1 Algemene uitgangspunten

Onderwerp	Begroting 2019	Begroting 2018
<i>Salarissen</i> De salarissen van de griffie en de gemeentesecretaris worden in de begroting van Voorschoten opgenomen. De salarissen van de medewerkers van de werkorganisatie Duivenvoorde worden geraamd in de begroting van Werkorganisatie. In beide begrotingen wordt vooralsnog geen rekening gehouden met een cao-stijging. Zodra een nieuwe cao wordt overeengekomen zullen we uw raad informeren over de eventuele financiële consequenties. De bestaande CAO loopt op 1 januari 2019 af. Indien er een nieuwe cao wordt afgesloten zal dit gemeld worden via de reguliere P&C cyclus.	0,0%	0,0%
<i>Leveringen derden</i> Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan 2018 van het CPB. Voor 2019 bedraagt deze 2,3%. In 2018 zijn de budgetten niet geïndexeerd. We stellen voor de indexering in 2019 wel te ramen op een stelpost om deze daar in te zetten waar knelpunten als gevolg van prijsstijging zich voordoen.	2,3%	0%
<i>Subsidies</i> Voor de gesubsidieerde instellingen gaan wij uit van de in de begroting 2018 opgenomen meerjarige bezuiniging op de subsidies. Het financieel effect daarvan is al verwerkt in het meerjarenbeeld. Om die reden vindt er op dit moment dan ook geen indexatie plaats. Mocht er in individuele gevallen aantoonbaar sprake zijn van een hoger loonkostencomponent dan zal deze bij de subsidieverlening per geval worden beoordeeld.	Conform uitgangspunt dekkingsplan begroting 2018	0%
<i>Verbonden partijen</i> Voor de verbonden partijen en deelnemingen gaan wij in de kadernota uit van de ingediende begrotingen. Wij gaan er overigens van uit dat ook de verbonden partijen zich sterk maken voor verlaging van de bijdragen van de gemeente. Via	ontwerp begroting GR 2019	ontwerp begroting GR 2018

Onderwerp	Begroting 2019	Begroting 2018
de vertegenwoordigers in besturen zal dit standpunt met klem worden uitgedragen.		
Belastingen De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2018 bedraagt voor 2019 2,3% (geharmoniseerde consumentenprijsindex).	2,3%	1,4%
Het werken met een vaste rekenrente is met ingang van 2017 volgens het nieuwe BBV niet meer toegestaan. De omslagrente voor 2019 bedraagt na berekening net als in 2018 1 %.	1%	1%
<i>Algemene uitkering</i> De algemene uitkering ramen wij in de begroting volgens de maart- en meicirculaire.	Maart- en Mei-circulaire 2018	Mei-circulaire 2017

1.2 Specifieke onderwerpen die voor de ramingen van belang zijn.

1.2.1 Taakstellingen

In de ramingen van de meerjarenbegroting 2018-2021 zijn taakstellingen opgenomen.

In deze kadernota 2019 gaan we ervan uit dat de taakstellingen, met uitzondering van de in de voorjaarnota vermelde afwijkingen, in 2019 en verder worden gerealiseerd en dus geen invloed meer hebben op het meerjarig saldo zoals dat door de raad is vastgesteld. Toezien op effectuering blijft een aandachtspunt.

1.2.2 Sociaal Domein

Binnen het Sociaal Domein zijn er diverse ontwikkelingen zichtbaar op de uitvoering van de op te heffen regelingen die de komende jaren leiden tot onontkoombare kosten. Voor deze onontkoombare kosten dient enerzijds ruimte binnen de meerjarige begroting gereserveerd te worden om deze te dekken en dient anderzijds ruimte binnen de meerjarige begroting gereserveerd te worden om aangepast en/of nieuw beleid te formuleren en te implementeren. Het formuleren en implementeren van nieuw en/of aangepast beleid is noodzakelijk om kosten de komende jaren niet nog verder op te laten lopen.

Het vrijmaken van financiële middelen voor aangepast en/of nieuw beleid gaat in tegen het uitgangspunt van de Kadernota 2019, namelijk zonder nieuw beleid. Hierdoor ontstaat een spagaat, omdat langer wachten met het formuleren en implementeren van nieuw beleid als consequentie heeft dat de kosten ondertussen blijven oplopen.

Om recht te doen aan het karakter van deze Kadernota 2019 en de lopende coalitieonderhandelingen enerzijds, maar ook recht te doen aan de urgentie om over te gaan tot actie is het voorstel om in de Kadernota 2019 een beperkt aantal voorstellen voor het Sociaal Domein op te nemen en het verdere gesprek over de opgave binnen het Sociaal Domein en de daarbij behorende (onontkoombare) kosten te verplaatsen naar de Begroting 2019. Hierdoor wordt ruimte geboden aan de formerende partijen om in het coalitieakkoord zelf met voorstellen en de daarbij behorende financiële dekking te komen. Indien blijkt dat er na het coalitieakkoord nog knelpunten open staan, dan kan dit vervolgens meegenomen worden in de bespreking van de Begroting 2019.

2 Begroting 2019 en het meerjarenperspectief

De ontwikkelingen in het perspectief zijn samengevat in onderstaande tabellen.

Tabel 2 begrotingssaldo ontwikkeling voor kadernota

Omschrijving/Jaar	2019	2020	2021	2022
Primitieve begroting 2018	278.049	12.610	325.176	890.684
Slotwijziging 2017 structurele doorwerking	10.877	-93.257	-147.150	-147.150
Saldo na slotwijziging	288.926	-80.647	178.026	743.534
Totaal wijzigingen voorjaarsnota 2018	-571.513	-683.245	-695.598	-619.371
Saldo na wijziging voorjaarsnota	-282.587	-763.892	-517.572	124.163

Tabel 3 Recapitulatie kadernota 2019

Omschrijving/Jaar	2019	2020	2021	2022
Algemene begrotingsuitgangspunten				
Salarissen	0	0	0	0
Leveringen derden 2,3 %	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000
Subsidies	0	0	0	0
Verbonden partijen (verwerkt in hoofdstuk 3)				
Belastingen 2,3 %	171.116	171.116	171.116	171.116
Meicirculaire	pm.	pm.	pm.	pm.
Afschaffing koepelvrijstelling	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Sportbesluit	pm.	pm.	pm.	pm.
Totaal	-158.884	-158.884	-158.884	-158.884
Maartcirculaire*				
AU maartcirculaire	1.028.493	1.460.917	1.750.684	2.201.959
Stelpost BCF		-400.000	-480.000	-550.000
Invoering abonnementstarief WMO	-308.333	-308.333	-308.333	-308333
Saldo maartcirculaire	720.160	752.584	962.351	1.343.626
Overige ontwikkelingen kadernota per programma				
0. Bestuur	-449.980	-393.132	-449.910	-503.355
1. Veiligheid	-46.525	-46.525	-56.144	-56.144
2. Verkeer en vervoer	0	0	0	0
4. Onderwijs	0	0	0	0
6. Sociaal domein	-163.238	-192.152	-251.083	-274.413
7. Volksgezondheid en milieu	-131.000	-136.000	-141.000	-146.000
Totaal ontwikkelingen per programma	-790.743	-767.809	-898.137	-979.912
Saldo kadernota 2019	-229.467	-174.109	-94.670	204.830

* De middelen uit de maartcirculaire zijn bestemd voor o.a. loon/prijscompensatie, volumegroei en stijgende kosten sociaal domein en het IBP (interbestuurlijk programma)

TOELICHTING MEERJAREN-PERSPECTIEF

De basis voor het meerjarig perspectief is de stand van de begroting inclusief begrotingswijzigingen 2018. Dit is de laatste stand zoals deze is vastgesteld door de raad.

Hieronder lichten wij de diverse wijzigingen toe. De samenvatting van de wijzigingen is als volgt:

Tabel 4 ontwikkeling begrotingssaldo

	2019	2020	2021	2022
Saldo begroting na doorwerkingen voorjaarsnota	-282.587	-763.892	-517.572	124.163
Kadernota	-229.467	-174.109	-94.670	204.830
Begrotingssaldo na kadernota	-512.054	-938.001	-612.242	328.993
Dekking tekort door terugdraaien storting in de concernreserve versterking fin. positie	600.000	1.100.000	1.100.000	0
Startsaldo begroting 2019	87.946	161.999	487.758	328.993

Het begrotingssaldo na de voorjaarsnota en de kadernota levert zoals hierboven weergegeven, met uitzondering van 2022, fors nadelige saldi op. Om ook de jaren 2019, 2020 en 2021 financieel sluitend te maken is ervoor gekozen de beoogde storting in de concernreserve ter versterking van de financiële positie in die jaren te laten vervallen. De beoogde storting in de concernreserve was bedoeld om geen nieuwe uitgaven in de exploitatie op te nemen. Gezien het karakter van deze kadernota betreffen het hier noodzakelijke uitgaven in de exploitatiebegroting en de financiële afwijkingen op het bestaand beleid in de voorjaarsnota die leiden tot de tekorten waardoor inzet van deze dekking voor 2019, 2020 en 2021 gerechtvaardigd is.

De specifieke toelichtingen op alle posten volgt hieronder.

2.1 Doorwerking Voorjaarsnota 2018

Uit de Voorjaarsnota 2018 komt een nadelig meerjarig saldo voort. De structurele gevolgen van de Voorjaarsnota 2018 zijn opgenomen in de Kadernota. Korthedshalve verwijzen wij voor een toelichting op deze bedragen naar de Voorjaarsnota.

2.2 Algemene uitkering, Maart- en Meicirculaire

2.2.1 Maartcirculaire

Nederland staat de komende tijd voor een aantal uitdagingen, zoals de transitie naar duurzame energie, het tegengaan van eenzaamheid en het terugdringen van het aantal mensen met problematische schulden. Deze opgaven beperken zich niet tot de grenzen van een gemeente of regio. Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen hebben daarom afgesproken om samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Het Rijk heeft hiervoor een ruim accres beschikbaar gesteld aan gemeenten en provincies. Daarnaast investeert het Rijk ook door het inzetten van extra geld en andere intensiveringen. Deze samenwerking staat bekend als interbestuurlijk programma (IBP). Er is door het rijk € 1,4 miljard euro beschikbaar gesteld voor de opgaven in het interbestuurlijk programma. Het totale accres voor gemeenten en provincies bedraagt ruim € 5,4 miljard.

De opgaven waaraan in het IBP wordt samengewerkt staan in tabel 5 samengevat. Hiermee geeft het rijk uitvoering aan een aantal afspraken in het regeerakkoord. In aanloop naar de 2^e helft van

2018 worden de knelpunten en oplossingen in beeld gebracht. Dit moet leiden tot concrete afspraken tussen Rijk en lagere overheden op onderstaande thema's.

Tabel 5 Thema's IBP

	Opgave
Fysiek	 1. Samen aan de slag voor het klimaat
	 2. Toekomstbestendig wonen
	 3. Regionale economie als versneller
	 4. Naar een vitaal platteland
Sociaal	 5. Merkbaar beter in het sociaal domein
	 6. Nederland en Migrant goed voorbereid
	 7. Problematische schulden voorkomen en oplossen
Overkoepelend	 8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving
	 9. Passende financiële verhoudingen
	 10. Overkoepelende thema's

De (meerjaren)ramingen voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds in deze kadernota zijn gebaseerd op de maartcirculaire 2018. De extra middelen kunnen we nog niet verdelen over de taakvelden. Op dit moment is namelijk nog niet duidelijk wat de algemene afspraken uit het Interbestuurlijk Programma (IBP) betekenen aan beleidsintensiveringen.

Voor twee posten maken we vooralsnog een uitzondering aangezien we deze al wel redelijkerwijs kunnen kwantificeren:

1. Invoering abonnementstarief WMO.

In het regeerakkoord is opgenomen dat per 1 januari 2019 een abonnementstarief wordt ingevoerd, waarbij alle inwoners €17,50 per maand betalen als zij gebruik maken van een Wmo maatwerkvoorziening. Het inkomen (en vermogen) en de kosten die de gemeente maakt voor de voorziening spelen hierin niet langer een rol. De gemeente zal hierdoor: 1. minder inkomsten krijgen uit eigen bijdragen en 2. meer uitgaven hebben door een toename in gebruik.

In de maartcirculaire is ter compensatie van de helft van het wegvallen van de eigen bijdrage een bedrag van €143 miljoen oplopend tot €145 miljoen vanaf 2023 opgenomen. De gemeente Voorschoten ontvangt relatief veel inkomsten uit eigen bijdrage. De compensatie vanuit het Rijk zal naar verwachting voor de gemeente Voorschoten daarom slechts 40% van het wegvallen van de eigen bijdrage compenseren.

Daarnaast wordt een stijging in de uitgaven verwacht. Deze stijging kan niet berekend worden. Er kan slechts een schatting worden gedaan. Voor huishoudelijke ondersteuning wordt een toename van 5% verwacht (in overleg met aanbieders), bij hulpmiddelen, begeleiding en woningaanpassingen wordt een stijging van 1% geschat (op basis van het aantal inwoners dat van deze voorzieningen afziet door de eigen bijdrage). Voor de regiotaxi worden geen gevolgen verwacht.

2. Afroming vrijval onderuitputting BTW-compensatiefonds (BCF)

In de ramingen van de ontwikkeling van het Gemeentefonds gaat het Rijk uit van een aanzienlijke onderuitputting van het beroep op het BTW-compensatiefonds. In dit uitgangspunt is nog geen rekening gehouden met de verwachting dat de economie weer aantrekt, gemeenten weer meer gaan investeren en het feit dat de koepelvrijstelling voor gemeentelijke samenwerkingsverbanden is komen te vervallen. Deze zaken leiden tot een verhoogd beroep op het BCF met een navenant lagere vrijval en dus lagere toevoeging aan het Gemeentefonds tot gevolg. Voorzichtigheidshalve gaan wij er van uit dat vanaf 2020 in het komende meerjarenperspectief géén positieve bijdrage vanuit het BCF aan de algemene uitkering te verwachten valt. De

verwachting is dat landelijk gezien zowel in het laatste jaar van de colleges als in het jaar van de vorming van nieuwe colleges de investeringsuitgaven achter zullen blijven. Het na-ijl effect verwachten we om die reden pas vanaf 2020.

Het uitgangspunt is dat benodigde middelen en het accres in balans zijn en voldoende ruimte bieden voor de opgaves uit het IBP. Daarnaast is het kabinet bereid extra middelen in te zetten. Bij onvoorziene omstandigheden gaan VNG en kabinet in gesprek.

De middelen uit de Maartcirculaire hebben wij echter niet gereserveerd op een stelpost, maar zijn als voordeel opgenomen in de ramingen. Dit betekent een risico, aangezien nu nog niet bekend is hoeveel beslag de taken uit het IBP zullen leggen op het geld uit het gemeentefonds.

Bij de begroting 2019 of bij de Kadernota 2020 is daarvan een beter beeld beschikbaar. Op die momenten komen wij op dit onderwerp terug.

2.2.2 Meicirculaire

De Meicirculaire is ten tijde van het opstellen van deze kadernota net verschenen maar nog niet doorgerekend. In de ramingen hebben wij dus nog geen rekening gehouden met eventuele middelen die nog beschikbaar komen. Zodra wij inzicht hebben in de gevolgen van de Meicirculaire informeren wij uw raad hierover.

2.3 Autonome ontwikkelingen

2.3.1 Ontwikkelingen Gemeenschappelijke Regelingen Voorschoten

Voorschoten neemt deel in een groot aantal gemeenschappelijke regelingen. De begrotingen voor 2019 en verdere jaren liggen op dit moment voor zienswijze in de raad. Voor alle Gr-en samen komt uit die begrotingen een nadeel voort van ruim € 5 ton volgens onderstaande tabel.

Voor een toelichting verwijzen wij korthedshalve naar de begroting van de betreffende GR.

Tabel 6 ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen

Naam	2019	2020	2021	2022
Werkorganisatie Duivenvoorde	-326.930	-270.082	-326.860	-380.305
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	11.297	11.297	11.297	11.297
Inkoopbureau H10	-9.613	-9.613	-9.613	-9.613
Veiligheidsregio Hollands Midden	-46.525	-46.525	-56.144	-56.144
RDOG	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
Holland Rijnland	-8.347	-8.347	-8.347	-8.347
Omgevingsdienst West Holland	-6.000	-11.000	-16.000	-21.000
Totaal	-511.118	-459.270	-530.667	-589.112

2.3.2 Koepelvrijstelling

In de Wet op de omzetbelasting 1968 is een bepaling opgenomen die onder voorwaarden voorziet in een vrijstelling voor de diensten die een samenwerkingsverband (koepel) verricht aan haar leden. Eén van die voorwaarden is dat de diensten van de koepel door de leden worden aangewend voor de uitoefening van prestaties die zij vrijgesteld van btw of als niet-ondernemer verrichten.

In het kader van ambtelijke fusies tussen gemeenten bleek dat doorgaans niet aan deze voorwaarde kon worden voldaan, omdat de aangesloten gemeenten de door de koepelorganisatie verrichte diensten ook gebruiken in het kader van hun btw-belaste activiteiten. Het gevolg daarvan

was dat de ambtelijke fusieorganisatie (bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling) btw in rekening diende te brengen over de diensten die zij voor de aangesloten gemeenten verrichtte.

Mede omdat deze btw-problematiek en de btw-lasten die daarmee gepaard gingen, haaks stonden op de druk op gemeenten om meer te gaan samenwerken en efficiënter te werken, had de staatssecretaris besloten om een ruimere toepassing van de koepelvrijstelling toe te staan.

Het Europese Hof van Justitie heeft recent een arrest gewezen met betrekking tot de koepelvrijstelling zoals deze door Luxemburg is ingevoerd. Deze invulling is door de Europese Commissie op verschillende punten bestreden. Eén van die punten is de toepassing van de koepelvrijstelling in situaties waarin de diensten van de koepel door de leden voor 70% of meer (of in bepaalde gevallen voor 55% of meer) worden gebruikt voor het verrichten van onbelaste/vrijgestelde prestaties.

Het HvJ heeft hierover geoordeeld dat de Luxemburgse toepassing van de koepelvrijstelling te ruim is en daarmee strijdig is met de Btw-richtlijn wat heeft geleid tot de beëindiging van de verruimde toepassing per 1 januari 2018.

Omdat de Luxemburgse regeling sterk overeenkomt met de verruimde toepassing zoals deze in Nederland geldt, voelt de staatssecretaris zich gedwongen om deze verruimde toepassing te beëindigen.

Een voorzichtige inschatting van de kosten voor de gemeente worden geraamd op circa € 90.000 structureel.

2.3.3 Sportvrijstelling

Het kabinet is voornemens om de sportvrijstelling van BTW per 1 januari 2019 te wijzigen. Na wijziging is de sportvrijstelling van toepassing op alle nauw met de sportbeoefening samenhangende diensten als die worden verricht door organisaties zonder winstoogmerk. De sportvrijstelling is dan volgens het kabinet ook van toepassing op de het beschikbaar stellen van sportaccommodaties door gemeenten en beheerstichtingen.

Dat betekent dat gemeenten en andere organisaties zonder winstoogmerk vanaf 2019 verplicht de vrijstelling moeten toepassen voor het beschikbaar stellen van sportaccommodaties tegen vergoeding. Het gevolg is dat er in beginsel geen btw-aftrek meer bestaat voor de sportaccommodatie. Ook zal in beginsel de voor herziening vatbare btw die in de afgelopen jaren in aftrek is gebracht, gedeeltelijk moeten worden terugbetaald (herzienings-btw). Dit leidt mogelijk tot een financieel nadeel.

Bij de wijziging van de sportvrijstelling komt een overgangsregeling voor bestaande situaties zodat geen herzienings-btw hoeft te worden terugbetaald. De inhoud en de reikwijdte van deze overgangsregeling is nog niet bekend.

Naar verwachting komt er een compensatieregeling voor gemeenten en sportverenigingen, waarschijnlijk gebaseerd op concrete investeringen. De inhoud en de reikwijdte van deze compensatieregeling is ook nog niet bekend.

Daarnaast blijft het Sportbesluit gewoon van toepassing voor exploitanten die *wel* een winstoogmerk hebben. Als ondanks de overgangsregeling en/of de compensatieregeling toch financiële nadelen dreigen te ontstaan, kan bijvoorbeeld een gemeente er ook voor kiezen de exploitatie van de sportaccommodatie(s) uit te besteden aan een organisatie met een winstoogmerk.

Wat gaan we op dit moment al doen? De sportvrijstelling zal naar verwachting met ingang van 1 januari 2019 worden gewijzigd. Omdat de inhoud van de overgangsregeling en de compensatieregeling nog niet bekend is inventariseren wat de huidige situatie is en welke mogelijke financiële nadelen kunnen ontstaan. Als de regelingen bekend worden gemaakt en toch mogelijk leiden tot financiële nadelen, kunnen andere oplossingen nog tijdig worden geïmplementeerd.

2.3.4 Wettelijke wijzigingen kinderopvang.

Sinds 1 januari 2018 is de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en een deel van de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (Wet IKK) in werking. Het gaat om Wijzigingswetten. Alle geregistreerde peuterspeelzalen in het Landelijk Register Kinderopvang zijn op 1 januari 2018 omgezet naar kinderdagverblijven. Dit betekent nieuwe kwaliteitseisen, nieuwe opleidingseisen en meer uren per kind. De financiële consequenties voor 2018 van deze wijzigingen zijn voorgelegd aan de Raad op 13 maart 2018. De financiële consequenties van deze wijzigingen voor 2019 en verder zijn nog bekend en zullen in de 2e helft van 2018 apart aan de raad worden voorgelegd.

3 Overige ontwikkelingen Kadernota.

De overige ontwikkelingen worden hieronder weergegeven en hebben zowel voordelige als nadelige effecten. Een aantal hiervoor al genomen effecten zijn voor het bepalen van de effecten per programma hierna ook opgenomen, in de telling zijn deze zaken vanzelfsprekend niet nogmaals verwerkt.

Naast ontwikkelingen met een saldo-effect, zijn er budgettair neutrale wijzigingen binnen de begrotingsprogramma's. Het totaal van alle ontwikkelingen binnen de programma's lichten wij toe in het volgende hoofdstuk.

3.1 Programma 0 Bestuur

Financiële samenvatting

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)

Nr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
1	Rioolheffing eigenaar i.p.v. gebruiker	113.000	113.000	113.000	113.000
	Bestemming nog nader te bepalen	-113.000	-113.000	-113.000	-113.000
2	Begroting 2019 WODV	-326.930	-270.082	-326.860	-380.305
3	Gemeentesecretaris	-126.000	-126.000	-126.000	-126.000
4	Begroting 2019 BSGR	11.297	11.297	11.297	11.297
5	Omgevingswet	pm.	pm.	pm.	pm.
6	Verduurzaming panden	pm.	pm.	pm.	pm.
7	Begroting 2019 Holland Rijnland	-8.347	-8.347	-8.347	-8.347
	Totaal	-449.980	-393.132	-449.910	-503.355

TOELICHTING PROGRAMMA 0 BESTUUR

1. Rioolheffing eigenaar i.p.v. gebruiker

Naar aanleiding van het besluit, d.d. 15 februari 2018, om eigenaren te belasten voor de rioolheffing dalen de kosten voor kwijtschelding met € 113.000 en hierdoor de opbrengst rioolheffing. De daling van de opbrengst rioolheffing wordt gecompenseerd door een hogere opbrengst OZB, per saldo heeft dit een voordeel van € 113.000. Dit bedrag dient in de begroting nader bestemd te worden. Om die reden is gekozen dit als een budgettair neutrale ontwikkeling te verwerken.

2. *begroting WODV 2019*

De financiële consequenties van de bijdrage aan de Werkorganisatie Duivenvoorde zijn afgeleid van de Ontwerpbegroting 2019 van de WODV.

De ontwikkeling met de grootste financiële impact zijn de digitalisering van het bouwarchief, bestrijding van de identiteitsfraude, de invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, hogere verzekeringspremies en het Informatiebeleidsplan.

3. *Gemeentesecretaris*

Per 1 januari is de nieuwe topstructuur voor de Werkorganisatie Duivenvoorde van kracht. Dat wil zeggen dat er een algemeen directeur is en de gemeente een zelfstandige gemeentesecretaris heeft en begrotingstechnisch als zodanig wordt geraamd in de begroting van de gemeente. Het financiële gevolg is dat de bijdrage aan de Werkorganisatie voor 2018 is verlaagd en de begroting van de gemeente met een zelfde bedrag wordt verhoogd. Dat laatste heeft nog niet plaatsgevonden Voor 2019 en verder.

4. *Bijdrage aan de BSGR*

De bijdrage van Voorschoten aan de BSGR is gebaseerd op de conceptbegroting van de BSGR en bedraagt € 304.012. Dit is lager dan het bedrag dat is opgenomen in het meerjarenperspectief (€ 315.309). Per saldo betreft dit een voordeel van € 11.297. Voor de achtergronden van de budgetverlaging verwijzen we kortheidshalve naar de zienswijzeprocedure.

5. *Omgevingswet*

In de loop van 2018 wordt bekend wat de bestuurlijke ambities zijn voor de invoering van de Omgevingswet. Deze ambities worden verwoord in de Programmavisie invoering Omgevingswet. Aan de hand van deze visie, het coalitieakkoord en de vernieuwde VNG kostenmodel Omgevingswet wordt een herijking uitgevoerd van de benodigde exploitatiebudgetten 2019 en verder met betrekking tot de uitvoering (de incidentele kosten) en indien al mogelijk de structurele kosten die de Omgevingswet met zich meebrengt. Bij de herijking wordt ook de omvang van de beschikbare voorziening Invoering Omgevingswet betrokken die uw raad bij het vaststellen van de begroting 2018 heeft ingesteld.

6. *Verduurzaming panden*

Kantoorgebouwen moeten vanaf 2023 verplicht minimaal energielabel C hebben, ook wel een energie index van minimaal 1,3. Achtergrond is dat in het energieakkoord en het Klimaatakkoord van Parijs doelen zijn gesteld om het energieverbruik fors te verminderen. Aanpassingen aan kantoorpanden zijn altijd maatwerk. Het bouwjaar en de layout van een pand spelen een belangrijke rol. Welke gebouwen in 2023 exact aan de nieuwe eisen moeten voldoen, moet nog definitief worden vastgesteld. Voor monumentale panden en kantoorgebouwen kleiner dan 100 m² geldt het besluit voorlopig nog niet. Om te kunnen inschatten wat dit betekent voor de panden in eigendom zullen in 2019 de Duurzame Meerjaren Onderhouds Programma's bekend worden. De voorbereidingen (onderzoeken, aanbesteding etc.) loopt in 2018.

7. *Bijdrage aan Holland Rijnland*

De bijdrage van Voorschoten aan Holland Rijnland is gebaseerd op de conceptbegroting van Holland Rijnland en bedraagt inclusief de bijdrage aan het Regionaal investeringsfonds € 863.989. Dit is hoger dan het bedrag dat is opgenomen in het meerjarenperspectief (€ 855.642). Per saldo betreft dit een nadeel van € 8.347. Voor de achtergronden van de budgetverhoging verwijzen we kortheidshalve naar de zienswijzeprocedure.

3.2 Programma 1 Veiligheid

Financiële samenvatting

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)

Nr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
8	Begroting 2019 Veiligheidsregio	-46.525	-46.525	-56.144	-56.144
	Totaal	-46.525	-46.525	-56.144	-56.144

TOELICHTING PROGRAMMA 1 VEILIGHEID

8. *Veiligheidsregio Hollands midden*

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) heeft een conceptbegroting 2019 ingediend bij de gemeenteraad om zienswijze. Hierin wordt een structureel hogere bijdrage van Voorschoten gevraagd. Voor de achtergronden van de budgetverhoging verwijzen we kortheidshalve naar de zienswijzeprocedure.

3.3 Programma 2 Verkeer en vervoer

Financiële samenvatting

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)

Nr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
9	Parkeeronderzoek centrum	-10.000	0	0	0
	Dekking concernreserve	10.000			
10	Verkeersonderzoek rotonde gemeentehuis	-25.000	0	0	0
	Dekking concernreserve	25.000			
	Totaal	0	0	0	0

9. *Parkeeronderzoek centrum*

In het coalitieakkoord 2008-2012 is aangegeven dat de parkeerbehoefte van het centrum na de oplevering van de parkeergarage onder het Deltaplein in kaart wordt gebracht. Bij de bouw van het Deltaplein en diverse andere ontwikkelingen van het centrum is dit uitgangspunt ook steeds richting ondernemers en bewoners gecommuniceerd. De kosten voor een parkeeronderzoek (fiets en auto) voor het centrum bedragen circa € 10.000,-. Voorgesteld wordt dit onderzoek uit te voeren na de afronding van de maatregelen die voortvloeien uit het centrumplan van de Taskforce. Zodoende kunnen de effecten van deze maatregelen ook worden meegenomen. Het onderzoek zal naar verwachting dan ook in tweede helft van 2019 plaatsvinden. Voorgesteld wordt dit bedrag incidenteel uit de concernreserve te dekken.

10. *Verkeersonderzoek verkeersveiligheid en doorstroming rotonde voor gemeentehuis*

De rotonde op de kruising Leidseweg, Raadhuislaan, Koninklijke Julianalaan zorgt voor vertraging op de traverse. Een van de gevolgen hiervan is sluijverkeer door de woonwijken om deze kruising te vermijden. Ook gebeuren er ongevallen en bijna-ongevallen tussen afslaande automobilisten en recht doorgaande fietsers. Om zowel de doorstroming als de verkeersveiligheid te verbeteren is het wenselijk om een verkeersonderzoek uit te laten voeren door een extern adviesbureau. Voorgesteld wordt dit bedrag incidenteel uit de concernreserve te dekken.

3.4 Programma 4 Onderwijs

Financiële samenvatting

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)

Nr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
11	Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	pm.	pm.	pm.	pm.
12	Integraal huisvestingsplan	pm.	pm.	pm.	pm.
	Totaal	0	0	0	0

TOELICHTING PROGRAMMA 4 ONDERWIJS

11. *Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk*

Sinds 1 januari 2018 is de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en een deel van de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (Wet IKK) in werking. Het gaat om Wijzigingswetten. Alle geregistreerde peuterspeelzalen in het Landelijk Register Kinderopvang zijn per 1 januari 2018 omgezet naar kinderdagverblijven. Dit betekent nieuwe kwaliteitseisen, nieuwe opleidingseisen en meer uren per kind. De financiële consequenties van deze wijzigingen voor 2019 en verder zullen in de 2e helft van 2018 apart aan college en raad worden voorgelegd.

12. *Integraal huisvestingsplan onderwijs*

Er wordt een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor scholen opgesteld. Hierin wordt inzicht gegeven in de huidige stand van zaken van het gebouwenbestand en of er noodzaak bestaat tot aanpassing, renovatie of vernieuwbouw. Het IHP zal de basis vormen voor het toekomstig gemeentelijk huisvestingsbeleid. Er kan op dit moment nog niet worden aangegeven of dit voor de begroting 2019 reeds gevolgen heeft.

3.5 Programma 6 Sociaal domein

Financiële samenvatting

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)

Nr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
13	Subsidieplan	pm.	pm.	pm.	pm.
14	Brede welzijnsorganisatie	-75.000	-75.000	0	0
	Dekking reserve sociaal domein	75.000	75.000	0	0
15	Beschut werk	-62.500	-87.500	-100.000	-137.500
16	Sociale werkvoorziening	36.175	32.261	-14.170	0
17	Arbeidsmarktoffensief	-92.000	-92.000	-92.000	-92.000
18	Zuid Holland centraal RPA	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
19	Beschermd wonen	-50.000	-50.000	-50.000	0
	Dekking reserve sociaal domein	50.000	50.000	50.000	0
20	Begroting 2019 inkoopbureau H10	-9.613	-9.613	-9.613	-9.613
21	Invoering abonnementstarief WMO	-308.333	-308.333	-308.333	-308.333
	Dekking uit maartcirculaire	308.333	308.333	308.333	308.333
22	Invoering nieuwe loonschaal WMO	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
	Dekking uit 2,3% inflatiecorrectie	40.000	40.000	40.000	40.000
23	Inzet jeugdhulpaanbieders	pm.	pm.	pm.	pm.
24	Loon/prijs compensatie ZIN Jeugd	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
	Dekking uit 2,3% inflatiecorrectie	70.000	70.000	70.000	70.000
25	Maatschappelijke begeleiding statushouders	-20.300	-20.300	-20.300	-20.300
26	Preventieve begeleiding statushouders	-50.000	-50.000	0	0
	Dekking reserve sociaal domein	50.000	50.000	0	0
27	Langer thuis wonen	-75.000	-75.000	-75.000	0
	Dekking reserve sociaal domein	75.000	75.000	75.000	0
28	Uitvoeringskosten W&I	-38.806	-38.806	-38.806	-38.806
	Dekking uit 2,3% inflatiecorrectie	38.806	38.806	38.806	38.806
29	Klijnsmagelden	pm.	pm.	pm.	pm.
	Totaal	-163.238	-192.152	-251.083	-274.413

ALGEMENE TOELICHTING SOCIAAL DOMEIN

De gemeente Voorschoten heeft te maken met stijgende kosten voor Jeugd, Zorg en Participatie. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het aantal personen (ouderen, jeugd en personen met een afstand tot de arbeidsmarkt) dat gebruik maakt van deze voorzieningen, de grotere vraag naar complexe zorg en de jaarlijkse stijging van het kostenniveau zelf (inclusief loon-/prijscompensatie). Om te voorkomen dat de kosten in de verdere toekomst nog hoger uitvallen, is investeren in preventie en samenwerking in de keten van groot belang. Deze investeringen zijn niet structureel van aard, en worden daarom ten laste gebracht van de reserve Sociaal Domein. De komende drie jaar wil de gemeente investeren in het op gang brengen van de transformatie van het sociaal domein, dit komt tot uiting in programma 6 onder meer op de onderwerpen Thema langer thuis wonen en doorontwikkeling brede welzijnsorganisatie. Bovenstaande sluit aan bij de thema's waar vanuit het Rijk in het interbestuurlijke programma (IBP) extra aandacht voor is:

1. Mensen die te maken hebben met eenzaamheid
2. Kinderen die binnen verschillende vormen van jeugdzorg en –hulp tussen wal en schip vallen
3. Ouderen en mensen met een beperking die hulp nodig hebben om in hun eigen vertrouwde omgeving te (blijven) wonen
4. Mensen voor wie een gezonde manier van leven geen vanzelfsprekendheid is
5. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt perspectief op werk bieden.

TOELICHTING PER POST PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOMEIN

13. Subsidieplan

In 2016 zijn een aantal taakstellingen opgelegd die cumulatief het volgende beeld laten zien:

Taakstelling	2017	2018	2019	2020	2021 e.v.
bezuinigingsopgave 2,4,6,8%	-38.149	-76.298	-114.447	-152.596	-152.596
amendement 100493	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
taakstelling herstelplan	0	0	-114.430	-228.860	-228.860
totaal cumulatieve taakstelling op de uitgaven	-68.149	-106.298	-258.877	-411.456	-411.456

De bezuinigingen voor 2017, 2018 en een deel van 2019 zijn inmiddels behaald. In 2019 moet nog een ruimte worden gecreëerd van circa € 130.000, bovenop de al gerealiseerde bezuinigingen. In 2019 staan we voor bezuinigingen die effect zullen hebben op het niveau van de huidige voorzieningen. Deze, steeds verdergaande, bezuinigingen hebben echter een ongewenst negatief effect op het bereiken van de doelstellingen binnen het sociaal domein en de daarover gemaakte afspraken met partners. Om deze ongewenste effecten binnen het sociaal domein in 2019 te voorkomen wordt gekozen voor compensatie ten laste van bestaande beschikbare middelen. Een uitzondering hierop vormen de subsidie voor Vluchtelingenwerk. Hiervoor wordt elders in de kadernota aanvullend budget gevraagd om deze taak te realiseren.

Voor programma 6 zal een beroep worden gedaan op de reserve sociaal domein om de kortingen eenmalig te compenseren. Eventuele eenmalige compensatie voor kortingen binnen de programma's 1, 3, 4, 5 en 7 zal binnen de bestaande financiële kaders moeten worden gevonden. Hetzij door herschikking van middelen binnen de respectievelijke programma's, hetzij door de compensatie ten laste te laten komen van de post incidentele subsidie. Door deze maatregelen kunnen in 2019 de doelstellingen binnen het sociaal domein worden gerealiseerd en afspraken worden gerespecteerd.

Volledigheidshalve moet worden opgemerkt dat 2019 moet worden gezien als een 'tussenjaar' in aanloop naar het nieuw te formuleren subsidieplan met ingang van 2020. In de eerste helft van 2019 wordt aan u een nieuw subsidieplan voorgelegd voor 2020 en verder waarin principiële keuzes moeten worden gemaakt over de aard en het niveau van de te subsidiëren voorzieningen in Voorschoten, binnen de gegeven financiële kaders. Op basis van de nieuwe subsidiekaders kunnen in de tweede helft van 2019 aanvragen worden gedaan voor subsidies in 2020 en verder.

14. Brede welzijnsorganisatie

Gemeente Voorschoten wil toe naar een brede welzijnsorganisatie en deze ontwikkeling moet gereed zijn per 1 januari 2020. Een brede welzijnsorganisatie kan bijdragen aan een effectievere inzet van middelen in het Sociaal Domein, zodat het voorzieningenniveau in Voorschoten op een aanvaardbaar niveau kan blijven. Een brede welzijnsorganisatie betekent niet dat het goedkoper wordt maar stelt de gemeente beter in staat om de stijging van de zorgvraag te absorberen. De incidentele, aanvullende middelen worden ingezet om de ontplooiing van een brede welzijnsorganisatie te realiseren. Dit kan door praktische, faciliterende ondersteuning te bieden bijvoorbeeld voor communicatie of ICT, of door projecten die bijdragen aan de vernieuwende rol en positie van de organisaties (mede) te financieren.

De brede welzijnsorganisatie is een verlengstuk van de gemeentelijke dienstverlening waarmee een laagdrempelige toegang tot voorzieningen wordt gerealiseerd, dicht bij huis. Doordat de brede welzijnsorganisatie functioneert als coördinator op de 0de lijn draagt ze actief bij aan een naadloze aansluiting van formele en informele ondersteuning. Daarnaast functioneert de brede welzijnsorganisatie als verbinder tussen de 0de en 1ste lijn, en maakt ze om die reden onderdeel uit van een multidisciplinair netwerk bij meervoudige problematiek. Signaleren, het doorgeven van

signalen aan netwerkpartners én het vertalen van signalen naar mogelijk collectief aanbod draagt bij aan een verbeterde, passende dienstverlening voor inwoners, dicht bij huis. Vanwege het incidentele karakter van deze operatie kunnen deze kosten gedekt worden uit de reserve sociaal domein.

15. *Beschut werk*

Gemeenten zijn met ingang van 1 januari 2017 verplicht om een minimum aantal plekken beschut werk te organiseren. Dit aantal wordt ieder jaar door het ministerie voor elke gemeente bepaald. De gemeenteraad heeft besloten beschut werk volgens deze aantallen te organiseren. Op basis van de gepubliceerde aantallen 2017 en 2018 is een schatting gemaakt voor 2019 tot en met 2022, inclusief kosten (uitgaande van ongeveer € 12.500 per fulltime beschutte werkplek). Om te kunnen voldoen aan de wettelijke taak om de geraamde aantallen beschut werk te organiseren, moeten middelen worden gereserveerd. De bedragen zijn aanvullend op de loonkostensubsidie die wordt ingezet om de werkgever te compenseren voor de lagere loonwaarde van medewerkers.

Met het vaststellen van de Re-integratieverordening Participatiewet 2017 heeft de gemeente Voorschoten alternatief beschut werk opgenomen in het gemeentelijke re-integratiebeleid, voor de uitvoering wordt in het najaar van 2018 een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. Alternatief beschut werk is voor de doelgroep die mogelijk in aanmerking komt voor beschut werk. Het gaat om enkele personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor Voorschoten wordt rekening gehouden met maximaal 5 kandidaten per jaar.

16. *Sociale werkvoorziening*

In 2018 wordt een nieuw contract afgesloten met DZB Leiden. Omdat de gemeentelijke bijdrage per SE fluctueert in de komende jaren, zijn goede afspraken gemaakt en wordt in de nieuwe overeenkomst met DZB het tarief vastgezet tot en met 2021 met een voordelig effect op de kosten in 2019 en 2020 en een licht nadelig effect in 2021. Daarnaast neemt het aantal SE's langzaam af, omdat de Wet sociale werkvoorziening sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 niet meer bestaat. In 2019 wordt het tarief voor 2022 bepaald.

17. *Arbeidsmarktoffensief*

Het nieuwe arbeidsmarktoffensief 2019-2022 legt de focus op moeilijk bemiddelbare doelgroepen als statushouders, ouderen en inwoners die al geruime tijd een bijstandsuitkering ontvangen en tot het zogeheten 'granieten bestand' behoren. Gezien de (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van het BUIG-budget, is het noodzakelijk hetzelfde niveau van uitstroom te handhaven om zo het risico op een tekort op de uitkeringen levensonderhoud zo klein mogelijk te houden. Hierbij speelt dat de vraag van de arbeidsmarkt niet aansluit op het aanbod vanuit het cliëntenbestand. Vanuit het werkgeversservicepunt Zuid Holland Centraal wordt daarom de verbinding nadrukkelijker gelegd tussen onderwijs en ondernemers en wordt samenwerking gezocht met de regio Leiden. Om hier op in te kunnen spelen, is dezelfde structurele investering als in voorgaande jaren nodig. Dit voorstel wordt nog separaat aan u voorgelegd dit jaar. De uitvoeringskosten voor dit plan zijn binnen dit taakveld elders geraamd en vormen een dekkingspost voor € 50.000.

18. *Zuid-Holland centraal en RPA (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid)*

De activiteiten van de arbeidsmarktregio betreffen: het vormen van één aanspreekpunt voor werkgevers in een arbeidsmarktregio, het transparant maken van de gegevens over vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het opstellen per regio van marktwerkingplannen (bijvoorbeeld het Arbeidsmarktoffensief). Voor de regio Zuid-Holland Centraal was bij de start € 1.000.000 beschikbaar, ter ondersteuning van de ontwikkeling van een regionaal werkbedrijf. De afgelopen jaren was deze eenmalige rijksbijdrage de belangrijkste financieringsbron voor de vanuit de arbeidsmarktregio ondernomen activiteiten. Inmiddels is dit bedrag geheel besteed. De kosten om deze activiteiten doorgang te laten vinden, bedragen jaarlijks € 281.600, verminderd met € 114.000 (basisfinanciering RPA). Het aandeel van de gemeente Voorschoten bedraagt hierin structureel € 15.000.

19. *Beschermd wonen*

In 2022 wordt beschermd wonen en maatschappelijke opvang gedecentraliseerd vanuit de centrumgemeente, vanaf dat moment wordt de gemeente door het Rijk gecompenseerd voor deze wettelijke taak. De extra-muralisatie van beschermd wonen zorgt voor een kostenstijging van de begeleiding thuis voor ongeveer 30% van deze doelgroep in de periode voor de daadwerkelijke decentralisatie. De verwachting is dat dit tot 2021 € 50.000 per jaar kost. Deze kosten kunnen worden gedekt door de reserve Sociaal Domein.

20. *Ontwerpbegroting 2019 GR inkoopbureau H10*

De begroting 2019-2022 van de GR Inkoopbureau H10 laat een stijging zien ten opzichte van eerdere ramingen van € 9.613. Korthedshalve wordt voor de achtergronden hiervan verwezen naar de zienswijze procedure.

21. *Invoering abonnementstarief WMO*

In het regeerakkoord is opgenomen dat per 1 januari 2019 een abonnementstarief wordt ingevoerd, waarbij alle inwoners € 17,50 per maand betalen als zij gebruik maken van een Wmo maatwerkvoorziening. Het inkomen (en vermogen) en de kosten die de gemeente maakt voor de voorziening spelen hierin niet langer een rol. De gemeente zal hierdoor: 1. minder inkomsten krijgen uit eigen bijdragen en 2. meer uitgaven hebben door een toename in gebruik. In de maartcirculaire is ter compensatie van de helft van het wegvallen van de eigen bijdrage een bedrag van €143 miljoen oplopend tot €145 miljoen vanaf 2023 opgenomen. De gemeente Voorschoten ontvangt relatief veel inkomsten uit eigen bijdrage. Daarnaast wordt een stijging in de uitgaven verwacht. Deze stijging kan niet berekend worden. Er kan slechts een schatting worden gedaan. Voor huishoudelijke ondersteuning wordt een toename van 5% verwacht (in overleg met aanbieders), bij hulpmiddelen, begeleiding en woningaanpassingen wordt een stijging van 1% geschat (op basis van het aantal inwoners dat van deze voorzieningen afziet door de eigen bijdrage). Voor de regiotaxi worden geen gevolgen verwacht.

22. *Invoering nieuwe loonschaal huishoudelijke hulp WMO*

Per 1 april 2018 is er een loonsverhoging voor huishoudelijke hulpen afgesproken. Aanbieders en gemeenten moeten voor 1 januari 2019 afspraken maken over een aangepast tarief op basis van de nieuwe loonschaal. Dit is aan de orde als er sprake is van een 'AMvB-plichtige' gemeente.

De AMvB is van toepassing op nieuwe aanbestedingen en formele verlengingen van bestaande contracten die op of na 1 juni 2017 tot stand komen. Gedurende een beperkte periode kan er sprake zijn van verschillende regimes.

23. *Inzet Jeugdhulpaanbieders*

De jeugdhulpaanbieders die ambulante hulp verlenen binnen het CJG Voorschoten krijgen loon- en prijscompensatie van het tarief van de nieuwe af te sluiten overeenkomst. Bovendien wordt de urenomvang van de inzet aangepast op basis van opgedane ervaringen, blijvend hoge aantallen aanmeldingen, het voorkomen van lange wachttijden, de wens tot ruimte bieden aan ontwikkeling van collectief aanbod en vermindering van kwetsbaarheid van bezetting.

24. *Loon/prijs compensatie ZIN jeugd*

Het betreft hier de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders die Zorg in Natura bieden en hiervoor hun facturen bij de gemeente indienen. Volgens de vastgestelde contracten wordt hier loon- en prijscompensatie op toegepast.

25. *Maatschappelijke begeleiding statushouders*

De gemeente Voorschoten wordt door het Rijk per gehuisveste vluchteling/statushouder gecompenseerd om maatschappelijke begeleiding te bekostigen. Daarbij komt dat de participatieverklaring per 1 oktober 2017 voor alle inburgeraars verplicht is, ook daarvoor krijgt de gemeente Voorschoten per volwassen statushouder compensatie.

Uit ervaringen in het land is gebleken dat deze investering het participeren in de lokale gemeenschap bevordert. Voor een betere preventieve schuldhulpverlening bijvoorbeeld, kopen wij een budgetbeheercursus in voor laaggeletterde vluchtelingen/statushouders. Deze kosten boven de Rijksvergoeding worden geraamd omdat dit beleid per 2017/2018 is ingegaan, maar nog niet meerjarig waren geraamd.

26. *Preventieve begeleiding statushouders*

Op dit moment wordt begeleiding voor statushouders pas ingezet als er ergens iets is fout gegaan. Om dit te voorkomen, moet preventieve begeleiding worden ingezet. Dit kost aan de voorkant meer geld, maar voorkomt veel problemen (zoals schulden) later. De statushouders krijgen hiervoor een indicatie 'begeleiding individueel'. Statushouders worden de eerste 24 maanden begeleid door Vluchtelingenwerk. Een deel van de statushouders heeft ook na deze periode nog begeleiding nodig bij een aantal praktische zaken. Begeleiding die niet altijd door vrijwilligers kan worden geboden. Voorlopig wordt het budget gevraagd voor twee jaar, daarna wordt de aanpak geëvalueerd. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

27. *Langer thuis wonen*

In het beleidsplan Sociaal Domein 2018-2021 heeft de gemeente Voorschoten vijf maatschappelijke effecten benoemd waaraan de komende vier jaar wordt gewerkt. Eén van de belangrijkste opgaven is dat mensen langer thuis moeten blijven wonen. Hoewel er de afgelopen jaren al veel is gebeurd, zien we dat er nog meer nodig om dit te realiseren. Er moeten voldoende ontmoetingsplekken worden gerealiseerd, informele zorg/mantelzorg moet nog beter ondersteund worden en technologische ontwikkelingen moeten worden ingezet om de signalering te verbeteren. De komende drie jaar wil de gemeente daarom investeren in het op gang brengen van de transformatie van het sociaal domein, daarna wordt de aanpak geëvalueerd.

Bovenstaande sluit aan bij de thema's waar vanuit het Rijk in het interbestuurlijke programma (IBP) extra aandacht voor is (mensen die te maken hebben met eenzaamheid, ouderen en mensen met een beperking die hulp nodig hebben om in hun eigen vertrouwde omgeving te (blijven) wonen). Voorgesteld wordt de kosten te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

28. *Uitvoeringskosten W&I*

Op basis van het concept-jaarplan 2019 van het samenwerkingsverband Werk en Inkomen wordt voor 2019 de inflatiecorrectie toegepast op de reguliere uitvoeringslasten en de lasten voor sociale recherche en leerplicht ter hoogte van in totaal € 38.806.

29. *Klijnsmagelden*

Op grond van landelijk onderzoek door o.a. het Nibud heeft het Ministerie van SZW in 2017 extra budgetten aan gemeenten ter beschikking gesteld, de zogenaamde Klijnsma middelen, met als doel concrete oplossingen te bieden voor kinderen die de dupe worden van armoede situaties. De gemeente Voorschoten ontvangt in dit kader jaarlijks een extra budget van circa €80.000. De raad van de gemeente Voorschoten heeft in mei 2018 besloten € 69.000 voor de aanpak van armoede onder kinderen ('in de geest van' de Klijnsma gelden) in te zetten. Voor het jaar 2019 en verder zal er invulling gegeven worden aan het brede minimabeleid in het beleidsplan Minimabeleid 2019-2022, hiervan zal de aanpak van armoede onder kinderen deel uitmaken. De hoogte van het beroep op dekkingsmiddelen voor het kindpakket dat in dit beleidsplan zal worden gedaan, is nog onbekend.

3.6 Programma 7 Volksgezondheid en milieu

3.6.1 Financiële samenvatting

(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)

Nr.	Omschrijving	2019	2020	2021	2022
30	Begroting 2019 RDOG	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
31	Begroting 2019 Omgevingsdienst West Holland	-6.000	-11.000	-16.000	-21.000
32	Belasting op verbranding restafval	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
	Afvalstoffenheffing	30.000	30.000	30.000	30.000
33	Leaseconstructie voertuigen	-30.768	-106.119	-106.119	-106.119
	Afvalstoffenheffing	30.768	106.119	106.119	106.119
	Totaal	-131.000	-136.000	-141.000	-146.000

TOELICHTING PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID

30. *Ontwerpbegroting 2019 RDOG*

Binnen de begroting van Voorschoten is voor 2019 geen rekening gehouden met indexatie of de uitbreiding van taken. Voor wat betreft de gewijzigde financieringssysteematiek is slechts gedeeltelijke dekking aanwezig. In totaal stijgt de bijdrage met ingang van 2019 met € 321.000 naar € 1.272.000, binnen de begroting is hiervoor slechts dekking ter hoogte van €196.000. Per saldo leidt deze kadernota tot een extra beroep aan dekkingsmiddelen ter hoogte van €125.000.

31. ODWH

Voorschoten neemt deel aan de GR Omgevingsdienst West Holland (ODWH). Op grond van de begroting 2019 ODH stijgt de deelnemersbijdrage van Voorschoten. Voor de achtergronden van de budgetverhoging verwijzen we kortheidshalve naar de zienswijzeprocedure.

32. Belasting op verbranding restafval

In het reageerakkoord (2017) is de maatregel opgenomen om vanaf 2019 het belastingtarief op het verwerken (verbranden) van restafval te verhogen. Op basis van de ramingen van de Rijksoverheid is bepaald hoe hoog de financiële consequenties zijn. Er wordt een stijging verwacht van rond de € 6 per ton. Voor Voorschoten is de hoeveelheid restafval circa 5500 ton, wat een verhoging betekent van circa € 30.000. De meerkosten worden betrokken bij de tariefbepaling voor de afvalstoffenheffing en zijn hierdoor budgettair neutraal (gesloten systeem).

33. Leaseconstructie voertuigen

Voor het ophalen van het afval in Voorschoten worden er een groot aantal vrachtwagens ingezet. Door het intensieve gebruik zijn deze voertuigen aan grote slijtage onderhevig. Er wordt tot vervanging overgegaan wanneer de technische levensduur van de voertuigen is bereikt en verder uitstel de bedrijfsvoering in gevaar brengt. De komende twee jaar is het noodzakelijk om drie huisvuilwagens voor de afvalinzameling te vervangen. Recent zijn al 2 voertuigen via een leaseconstructie aangeschaft. De structurele kosten hiervan zijn in de voorjaarsnota verwerkt.

Normaliter wordt de vervanging van deze voertuigen opgenomen in het investeringsplan. Vanwege de financiële positie van de gemeente Voorschoten (hoge schuldpositie) worden deze voertuigen geleased. Uitgaven in de investerings sfeer leggen een groot beslag op de liquiditeiten waardoor in veel gevallen middelen moeten worden aangetrokken. Het alternatief, zoals in dit voorstel in de vorm van financial lease, maakt dat er geen extra financiering nodig is voor de aanschaf. Wel betekent dit jaarlijks een bedrag voor de leasekosten. Deze kosten liggen marginaal hoger dan de kosten van financiering door middel van kapitaallasten. De meerkosten worden betrokken bij de tariefbepaling voor de afvalstoffenheffing en zijn hierdoor budgettair neutraal (gesloten systeem).

4 Investerings

4.1 Investeringsaanvragen 2019 en verder

Tabel 7 Investerings 2019-2022

Investeringsplanning 2019-2022					
Domein	Omschrijving investering	2019	2020	2021	2022
bruggen	Bruggen Valkeweg	215.000			
reiniging	voertuig 244	75.000			
reiniging	ravo , voertuig 265	165.000			
bruggen	Investerings in Bruggen	342.500	57.500	57.500	57.500
wegen	Investerings wegen			685.000	420.000
groen	voertuigen 236, 239		110.000		
wegen	Voertuigen 241, 242		110.000		
begraafplaats	Roberine 264		60.000		
reiniging	2 Schuitemaker Rolbezems			62.000	
Totaal Investerings onderdeel van investeringsplafond		797.500	337.500	804.500	477.500
Afval	Containers	173.000			
afval	Investerings afvalbeleidsplan	287.680			
Riolering	Voertuig 271	220.000			
riolering	Vrijvervalriolering vGRP 2014-2018	1.295.000	1.320.000	1.350.000	1.370.000
riolering	Minigemalen vGRP 2014-2018	30.000	30.000	30.000	30.000
Riolering	gemalen: 1 Molenlaan in 2020 en 2 Krimwijk II in 2021		137.600	42.510	
Water	Damwand		6.413		
Water	waterbouwkundige kunstwerken vGRP 2014-2018	275.000	275.000	275.000	275.000
Totaal Investerings gesloten systeem		2.280.680	1.769.013	1.697.510	1.675.000

De kapitaallasten en de doorrekening i.v.m. het investeringsplafond n.a.v. deze investeringen zullen worden opgenomen in de begroting 2019. In de bijlage bij deze kadernota treft u de uitvoering van de motie Nut, urgentie en uitvoeringsniveau voor 2019 aan.

Ten opzichte van de investeringsplanning 2018 – 2021 is de investering 'bruggen Valkeweg' nieuw. Hieronder treft u een nadere toelichting over deze investering aan. Naast de specifieke € 215.000 die extra wordt aangevraagd wordt er een bedrag van € 285.000 voor deze brug uit het reguliere investeringsbudget 'investerings in bruggen' gedekt. De totale investeringskosten voor de Valkeweg bruggen komen daarmee op € 500.000.

Nadere toelichting bruggen Valkeweg (onontkoombaar)

De Valkeweg is onderdeel van een ontsluitende route en dient daarom geschikt te zijn het verwerken van zwaar verkeer. De twee bruggen in deze weg zijn op basis van in 2016 geconstateerde schadebeelden nader onderzocht. Bij de visuele inspecties die in 2015 zijn uitgevoerd voor het opstellen van het Beheerplan bruggen waren deze schades nog niet zo prominent aanwezig.

Uit het nadere onderzoek bleek dat de bruggen nog maar maximaal 25 ton gewicht kunnen dragen i.p.v. verwachte 60 ton. Daarom is in 2016 een gewichtsbepanking van 25 ton ingesteld voor beide bruggen. Onderzocht is of met een beperkte ingreep en geringe kosten de bruggen weer geschikt te maken voor zwaardere aslasten. Tijdelijke maatregelen zouden meer structurele maatregelen echter niet uitsluiten. Daarom is in 2017 een variantenstudie uitgevoerd om te bepalen welke maatregel het beste genomen kan worden.

De minimale variant ging uit van het vervangen van het brugdek en stalen rijplaten aan te brengen. Dit betreft een tijdelijke maar snel uit te voeren maatregel die circa 5 jaar meegaat (€ 60.000) waarbij de lastbeperking van kracht zou blijven, de uitstraling en fietsveiligheid beperkt worden en er hoge onderhoudskosten zouden zijn.

Bij een meer structurele maatregel door een betondek (€ 283.000) aan te brengen zou de lastbeperking 30 ton bedragen en de levensduur op 100 jaar gesteld kunnen worden met beperkte onderhoudskosten. Door een staal-betondek aan te brengen (€ 326.000) zou de lastbeperking op 45 ton kunnen komen en de levensduur tussen de 75 en 100 jaar komen. Door echter ook de fundering aan te pakken in combinatie met een betondek (€ 505.000) zou er geen lastbeperking meer zijn waarbij de levensduur op 100 jaar wordt gesteld. Nadeel is dat de uitvoeringstijd lang is. Aangegeven kosten zijn de geraamde uitvoeringskosten. Daar komen nog aanvullende kosten bij zoals voorbereidings- en begeleidingskosten.

Vanuit de functie van de weg en bereikbaarheid voor o.a. de hulpdiensten wordt voorgesteld om zowel de fundatie als het brugdek te vervangen. Vanwege de voorbereidingen en de benodigde aanbesteding zal de uitvoering op zijn vroegst plaats kunnen vinden in 2019.

4.2 Nut, urgentie en uitvoeringsniveau

Hieronder treft u de uitwerking van 'Nut, urgentie en uitvoeringsniveau per investering aan.

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	ja				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?	nee				
Omschrijving investering	Vervangen fundering en brugdek van de twee Valkewegbruggen				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	nee			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag	Investeringsbedragen per jaar				
	Totaal bedrag	2019	2020	2021	2022
	€ 215.000	€ 215.000	€ -	€ -	€ -
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag -/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ 215.000
	Investering civieltechnische kunstwerken				€ 285.000
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
					€ -
					€ -
Risicoanalyse NUU					
NUT	Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?				
	De Valkeweg is onderdeel van een ontsluitende route en dient daarom geschikt te zijn voor het verwerken van zwaar verkeer. De twee bruggen in deze weg zijn op basis van in 2016 geconstateerde schadebeelden nader onderzocht. Bij de visuele inspecties die in 2015 zijn uitgevoerd voor het opstellen van het beheerplan bruggen waren deze schades nog niet zo prominent aanwezig. Uit het nadere onderzoek bleek dat de bruggen nog maar een maximaal 25 ton gewicht kunnen dragen i.p.v. 60 ton. In 2016 is daarom een gewichtsbepanking van 25 ton ingesteld voor beide bruggen.				
URGENTIE	Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja licht toe. Zo, nee licht toe. Welke risico's brengt uitstel of afstel met zich mee?				
	Onder de huidige verkeersbelasting zullen de rijvloeren verder scheuren en degraderen. Met behoud van de functie als wijkonstluutingsweg zijn er grote maatregelen noodzakelijk om de bruggen veilig te houden. Zonder maatregelen zullen de bruggen voor al het gemotoriseerd verkeer afgesloten moeten worden of zal minimaal €60.000 aan noodmaatregelen moeten worden uitgevoerd, waarmee de levensduur van de brug met circa 5 jaar wordt verlengd. De lastbepanking blijft daarbij van kracht, de uitstraling en fietsveiligheid worden beperkt en er zijn hogere onderhoudskosten. Voor de vervanging is €550.000 benodigd, waarvan een deel opgevangen kan worden door de vervanging van de Hofbrug uit te stellen. Door reparaties is de levensduur van deze brug is met circa 5 jaar verlengd. De geraamde kosten van €285.000 van het krediet uit 2019 kunnen voor deze twee bruggen worden ingezet. Het voorstel is om 50.000 uit de exploitatie van 2018 te betalen waardoor er een extra krediet benodigd is van €215.000				
UITVOERINGSNIVEAU	Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit soberder of op een ander niveau en wat zijn daar de consequenties van (zowel financieel als in kwaliteit)?				
	Onderzocht is of met een beperkte ingreep en geringe kosten de bruggen weer geschikt te maken zijn voor zwaardere aslasten. Tijdelijke maatregelen zouden meer structurele maatregelen echter niet uitsluiten. Daarom is in 2017 een variantenstudie uitgevoerd om te bepalen welke maatregel het beste genomen kunnen worden. De minimale variant ging uit van het vervangen van het brugdek en het aanbrengen van stalen rijplaten. Dit betreft een tijdelijke maar snel uit te voeren maatregel die circa 5 jaar meegaat (€ 60.000) waarbij de lastbepanking van kracht zou blijven, de uitstraling en fietsveiligheid beperkt worden en er hoge onderhoudskosten zijn. Bij een meer structurele maatregel door een betondek (€ 283.000) aan te brengen zou de lastbepanking 30 ton bedragen en de levensduur op 100 jaar gesteld kunnen worden met beperkte onderhoudskosten. Door een staalbetondek aan te brengen (€ 326.000) zou de lastbepanking op 45 ton kunnen komen en de levensduur tussen de 75 en 100 jaar komen. Door echter ook de fundering aan te pakken in combinatie met een betondek (€ 505.000) zou er geen lastbepanking meer zijn waarbij de levensduur op 100 jaar wordt gesteld. Nadeel is dat de uitvoeringstijd lang is. Aangegeven kosten zijn de geraamde uitvoeringskosten. Daar komen nog aanvullende kosten bij zoals voorbereidings- en begeleidingskosten. Vanwege de ligging van de bruggen op een wijkonstluutingsweg is het werkelijke gebruik dat er meerdere keren per jaar zwaar vrachtverkeer(50-60 ton) overheen gaat. Alleen met de aanpak van de totale brug wordt het risico op degraderen van de bruggen uitgesloten.				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?					ja
Eerder raadsbesluit?	nee	Zaaknummer:	Nummer raadsadvies:		
Product investering	Kostenplaatsnr	naam			
Omschrijving investering	Vervanging tractie				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering				ja
	levensduurverlengende investering				nee
	nieuwe investering				nee
Investeringsbedrag	Investeringsbedragen per jaar				
	Totaal bedrag	2019	2020	2021	2022
	€ 802.000	€ 460.000	€ 280.000	€ 62.000	€ -
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag -/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
					€ -
Subsidie (naam verstrekker)				€ -	
				€ -	
				€ -	
Risicoanalyse NUU					
NUT	Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren? Om een goede bedrijfsvoering in stand te houden met een optimale lasten/baten situatie is vervanging noodzakelijk. Deze voertuigen worden ingezet voor het dagelijks onderhoud, de werkzaamheden kunnen niet uitgevoerd worden zonder.				
URGENTIE	Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja licht toe. Zo, nee licht toe. Welke risico's brengt uitstel of afstel met zich mee? De voertuigen zijn langer aangehouden dan waar in de nota activabeleid vanuit wordt gegaan en dus in zijn geheel al afgeschreven. Het risico is groot dat een voertuig uitvalt en er extra kosten moeten worden gemaakt om een voertuig te huren.				
UITVOERINGSNIVEAU	Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit soberder of op een ander niveau en wat zijn daar de consequenties van (zowel financieel als in kwaliteit)? Voldoen aan de arbo wetgeving en wat noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?	ja				
Eerder raadsbesluit?	nee	Zaaknummer:		Nummer raadsadvies:	
Product investering	Kostenplaatsnr	naam			
Omschrijving investering	Vervangen containers				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	nee			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2019	2020	2021	2022
	€ 173.000	€ 173.000		€ -	€ -
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag +/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
					€ -
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i> De containers worden dagelijks intensief gebruikt en zijn noodzakelijk voor de bedrijfsvoering.				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden?</i> De containers komen uit 2008 en 2009 en vertonen slijtage wat zichtbaar is in gaten en roestvorming. Om lekkende containers te voorkomen is vervanging noodzakelijk				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i> De containers worden voor gelijkwaardige containers vervangen				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?					ja
Omschrijving investering	vervanging bruggen				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	ja			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2019	2020	2021	2022
	€ 515.000	€ 342.500	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag -/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				
	Investering civieltechnische kunstwe				
	Naam / namen voorziening(-en)				
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
				€ -	
				€ -	
Risicoanalyse NUU					
NUT	<p><i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i></p> <p>Om de bruggen veilig te behouden is het noodzakelijk om onderdelen of de gehele brug te vervangen. Van de investering is 285.000 voor de dekking van de vervanging van de twee bruggen op de Valkeweg</p>				
URGENTIE	<p><i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i></p> <p>Er zijn maatregelen genomen bij de Hofwegbrug waardoor de vervanging circa 5 jaar is uitgesteld. Het begrote investeringsbedrag 285.000 wordt als dekking gebruikt voor de Valkewegbruggen. Bij de overige vervangingen kan met het uitsel van de vervanging de veiligheid van de brug niet worden gewaarborgd.</p>				
UITVOERINGSNIVEAU	<p><i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i></p> <p>De uitvoering van de bruggen is sober en doelmatig waarbij rekening wordt gehouden met de laagste kosten (investering/exploitatie) voor de gehele levensduur van de brug.</p>				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?	ja				
Omschrijving investering	vervanging wegen				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	ja			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag		Investeringsbedragen per jaar			
	Totaal bedrag	2019	2020	2021	2022
	€ 1.105.000	€ -	€ -	€ 685.000	€ 420.000
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag -/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
					€ -
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i>				
	In het beheerplan wegen is het benodigd groot onderhoud en vervanging bepaald.				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i>				
	De investeringen zijn voorzien voor de jaren 2021 en 2022				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i>				
	Vanuit het doorlichten van de beheerplannen is geconstateerd dat de risico-opslag omlaag kan. De investeringsbedragen zijn daarom met 5% verlaagd. Het onderhoud wordt uitgevoerd volgens vastgesteld niveau				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?	ja				
Omschrijving investering	vervanging vrijval riolering				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering				ja
	levensduurverlengende investering				ja
	nieuwe investering				nee
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2019	2020	2021	2022
	€ 5.335.000	€ 1.295.000	€ 1.320.000	€ 1.350.000	€ 1.370.000
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag -/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
	Investering				€ -
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
					€ -
					€ -
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i>				
	In vGRP is opgenomen welke investeringen voor riolering benodigd zijn. Komend jaar wordt in samenwerking met de regio het integraal waterketenplan opgesteld (IWKP) wat de opvolger is van het vGRP. Hierin wordt duidelijk welke maatregelen en financiën benodigd zijn om het systeem voor de toekomst veilig te houden.				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja licht toe. Zo, nee licht toe.</i>				
	Ruim 1 miljoen is gereserveerd voor de projecten Adegeest en Leidseweg Noord. Op verschillende plaatsen is de riolering van slechte kwaliteit en is er sprake van achterstallig onderhoud met een veiligheidsrisico of verplichting i.v.m. de volksgezondheid. Om de veiligheid van de riolering te waarborgen en te zorgen voor goede afvoer van afvalwater is het noodzakelijk om vervangingen uit te voeren. Het werk wordt gecombineerd met onderhoud aan andere kapitaalgoederen.				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit soberder of op een ander niveau?</i>				
	Het onderhoud wordt volgens vastgesteld vGRP uitgevoerd				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?					ja
Omschrijving investering	Water				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	nee			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2019	2020	2021	2022
	€ 6.413	€ -	€ 6.413	€ -	€ -
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag +/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-er)				
					€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
				€ -	
				€ -	
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i> Vervanging van damwand om doorstroming watergangen te waarborgen				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden?</i> Het onderhoud is gepland voor 2020 en wordt meegenomen in het nieuwe IWKP				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit conform vastgesteld vGRP</i>				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Afdeling:	OGB		Naam aanvrager:	Jos Sniijders	
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?	ja				
Omschrijving investering	waterbouwkundige kunstwerken				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering		ja		
	levensduurverlengende investering		ja		
	nieuwe investering		nee		
Investeringsbedrag	Investeringsbedragen per jaar				
	Totaal bedrag	2019	2020	2021	2022
	€ 1.100.000	€ 275.000	€ 275.000	€ 275.000	€ 275.000
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag +/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
					€ -
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i>				
	Om een goede doorstroming van de watergangen te waarborgen is onderhoud nodig				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo,</i>				
	Het uitstellen van werkzaamheden geeft een risico dat er grotere maatregelen genomen moeten worden, of dat er calamiteiten ontstaan waardoor er extra kosten gemaakt moeten worden				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i>				
	Waar het mogelijk is wordt een natuurlijke oever/ natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Wanneer hier geen ruimte voor is wordt beschoeiing toegepast.				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2019	ja				
Omschrijving investering	mini gemalen				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	nee			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag	Investeringsbedragen per jaar				
	Totaal bedrag	2019	2020	2021	2022
	€ 120.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag +/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
					€ -
Risicoanalyse NUU					
NUT	Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?				
	Om te zorgen dat het afvalwater goed wordt afgevoerd				
URGENTIE	Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, wanneer de gemalen niet werken wordt het afvalwater niet afgevoerd				
UITVOERINGS NIVEAU	Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit				
	Op basis van benodigde capaciteit wordt het uitvoeringsniveau bepaald				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting	ja				
Omschrijving	Hoofd gemalen				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	nee			
	nieuwe investering	nee			
Investering	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2019	2020	2021	2022
	€ 179.510	€ -	€ 137.000	€ 42.510	€ -
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag -/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				
					€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
				€ -	
				€ -	
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i>				
	Zorgen voor een goede afvoer van het afvalwater				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden?</i>				
	Voor 2020 zijn vervanging van grotere gemalen voorzien.				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i>				
	Op basis van benodigde capaciteit wordt het uitvoeringsniveau bepaald				

Investeringsaanvraag kadernota 2019 Voorschoten					
Nieuwe aanvraag	nee				
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2018 e.v.?	ja				
Omschrijving investering	investerings afvalbeleidsplan				
Type investering	(vervangings-) uitbreidingsinvestering	ja			
	levensduurverlengende investering	nee			
	nieuwe investering	nee			
Investeringsbedrag		Investeringsbedragen per jaar			
	Totaal bedrag	2019	2020	2021	2022
	€ 275.000	€ 275.000	€ -	€ -	€ -
Dekking	Dekkingsmiddelen				Bedragen
	Activeringsbedrag (=investeringsbedrag +/- subsidie (bijdrage 3-den))				€ -
	Naam / namen reserve(s)				€ -
					€ -
					€ -
	Investering				
	Naam / namen voorziening(-en)				
					€ -
					€ -
	Subsidie (naam verstrekker)				€ -
				€ -	
				€ -	
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i>				
	Het faciliteren van het gescheiden inzamelen van afval en het verbeteren van de efficiency en effectiviteit van de afvalinzameling				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo,</i>				
	De bovengrondse verzamelcontainers hebben hun technische levensduur bereikt en moeten vervangen worden.				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i>				
	lin juli voorstel in de raad over de uitvoering van het afvalbeleidsplan				